

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

להבין דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה בגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - חוקת קפ.

רבי שמעון ורבי אבא ורבי אלעזר ורבי יצחק היו מצויים בבית רבי פנחס בן יאיר. אמר רבי פנחס לרבי שמעון, בבקשה מפה, אתה שעומדים עליך למעלה ודבריך בגלוי, מה שלא נתנה רשות לאדם אחר, בפרשה זו אמר דבר חדש. אמר לו, ומה? אמר לו, זאת חקת התורה. אמר לו, הנה שאר החכמים יאמרו. אמר לרבי אלעזר בנו, אלעזר עמוד בעמדתך, ואמר דבר אחד בפרשה זו, והחכמים יאמרו אחריו.

קם רבי אלעזר ואמר, (רות ד) וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים וגו'. בפסוק זה יש להסתכל, ואם ראשונים אלו עשו הסכמה זו בדין תורה וכאו אחרונים ובטלות, למה בטלות? והרי מי שמכיל דבר תורה כאלו החרוב עולם שלם? ואם זה אינו בדין תורה, אלא הסכמה בעלמא, למה הנעל באן? אלא ודאי בדין התורה הית, ובסוד עליון נעשה הדבר. ומשום שהיו הראשונים חסידים צדיקים, הדבר הזה התגלה ביניהם, ומשהתרבו רשעים בעולם, נעשה (העבירו) דבר זה בצורה אחרת כדי לכפות דברים שהם בסוד עליון. (והרי פרשוח)

בא וראה, (שמות ג) ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך וגו'. וכי למה הנעל באן? אלא נתבאר שאנה לו על האשה להפרד מפניה, ולהודווג (במקום) באשה אחרת של אור קדוש עליון, והיא השכינה.

ואותה נעל בארוה במקום אחר, (והיא השכינה) העבירוה מעולם הזה, ובארוה בעולם אחר. ועל כך, כל מה שנותן הפות לאדם בחלום - זה טוב. לקח כליו מהפנית - זה רע, כמו שנגדלו. מודוע? פי העביר רגליו, שהם עמידת האדם, מהעולם הזה, וכנס אותם לעולם אחר, מקום שהפנות שורה בו, שכתוב (שיר ז) מה יפו פעמיך בנגלים בת נדיב. (מהי בת נדיב, ' זו בת אברהם, שכתוב (תהלים מז) נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם, ולא אלהי יצחק) וסוד הדבר הוא בין החכמים.

רבי שמעון ורבי אבא ורבי אלעזר ורבי יצחק, הוו שכיחי בבי רבי פנחס בן יאיר, אמר רבי פנחס לרבי שמעון, במטותא מנה אתה דאוקמו עליך לעילא, ומילך באתגלויא, מה דלא אתיחוב רשותא לבר נש אחרא. בפרשתא דא אימא מלה חדתא, אמר ליה ומאי היא. אמר ליה זאת חקת התורה. אמר ליה הא שאר חכמיא יאמרו. (דף ק"פ ע"א) אמר לרבי אלעזר ברביה, אלעזר קום בקינותך, ואימא מלה חד בפרשתא דא, וחכמיא ימרוז אבתרך.

קם רבי אלעזר ואמר, (רות ד) וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים וגו'. האי קרא אית לאסתכלא ביה, ואי אינו קדמאי עבדי הסכמה דא בדינא דאורייתא, ואתו בתראי ובטלות, אמאי בטלות. והא מאן דבטיל מלה דאורייתא. כאלו חריב עלמא שלים. ואי לא איהו בדינא דאורייתא, אלא הסכמה בעלמא, אמאי נעל הכא.

אלא ודאי בדינא דאורייתא הוה, וברזא עלאה אתעבידת מלה, ובגין דהו קדמאי חסידי זכאי, מלה דא אתגלויא ביניחו, ומדאסגיא חייבי בעלמא, אתעבידת (אעברו) האי מלה בנונא אחרא, בגין לאתכפאה מליו דאינו ברזא עלאה. (והא אוקמוה)

תא חזי, (שמות ג) ויאמר אל תקרב הלום של נעליך מעל רגליך וגו'. וכי אמאי נעל הכא. אלא אתמר, דפקוד ליה על אתתא, לאתפרשא מנה, ולאודווגא (ס"א באתר) באתתא אחרא, דנהירו קדישא עלאה, ואיחי שכינתא.

וההוא נעל אוקים ליה באתר אחרא, (ס"א ואיחי שכינתא) אעבר ליה מחאי עלמא, ואוקים ליה בעלמא אחרא. ועל דא, כל מה דיחוב מיתא לבר נש בעלמא טוב. נטיל מאניה מן ביתא ביש, בגוז סגדליה. מאי טעמא. בגין דאעבר רגליה, דאינו קיומא דבר נש, מחאי עלמא, וכניש לוז לעלמא אחרא, אתר דמותא שארי ביה, דכתוב, (שיר השירים ז) מה יפו פעמיך בנגלים בת נדיב. (מאי היא בת נדיב דא בת אברהם

וזה כשחמט לוקח אותם. אבל בזמן שהחי שולף נעלו ונתנו לאיש אחר כדי לקים ברית, עושה בגזרה עליונה. נעל של חליצה, כמו שלמעלה נעל אחרת, והכל מקום אחד (הכל מתיחד) (סוד אחד).

בא וראה, אותו מות שהסתלק מהעולם בלא כנים, בת נדיב זו לא כונסת אותו אליה, והולך להיות מטורד בעולם, שלא מוצא מקום, והקדוש ברוך הוא חס עליו, ומצוה לאחיו לגאל אותו, לשוב ולהיות מתקן בעפר אחר, כמו שכתוב (איוב לד) ואדם על עפר ישוב, ופרשוה.

ואם אותו גואל לא רוצה להעמיד את אחיו בעולם הזה, צריך לקשר נעל אחת ברגלו, ואותה אשה שתשרה אתו, מקבלת אליה אותה נעל. ולמה נעל? אלא משום שאותה נעל היא בגלל המות (משום שאותה נעל היא קיום המת בעולם הזה), ונתנה ברגלי אחיו החי, והאשה מקבלת אליה אותה נעל, להראות שאותו מות חזר לבין החיים במעשה הזה.

והוא בהפך מאותה נעל שלוקח המות מהחי, וכעת נעל זו לוקח החי מן המות, ובאותה נעל אותו המות הולך בין החיים, (וצריך נעל של המות הזה הולך בו בחייו) והאשה לוקחת אותה אליה, להראות שאותה אשה (משלי יב) עמרת בעלה, לקחה אותה ומקבלת אותה אליה.

וצריך להפנות באותה נעל בארץ, להראות ששכב גוף אותו המות. והקדוש ברוך הוא בזמן זה או לאחר זמן יחוס עליו ויקבל אותו לעולם אחר. עוד הפאה של אותה הנעל ביד (מהיד) של האשה לארץ, להראות שיבנה אותו המות בעפר אחר בעולם הזה, וכעת ישוב לעפרו שהיה משם בהתחלה, (ואז ישוב לעפרו) ואז אותה אשה תתן לעשות זרע אחר, וכך פרשוה.

בא וראה, על כך מי שרוצה להעמיד ברית, נוטל נעלו ונתנו לחברו להעמיד עליו ברית. (שבת נדיב) זהו שכתוב וזאת לפנינו בישראל על הגאולה. מה זה וזאת? ברית שלמה בכל. לפנינו בישראל, כשהיו צנועים קדושים. לקים כל דבר, כל דבר ממש, שהרי זהו העמדה. ואז - וזאת התעודה בישראל, ודאי שלא תאמר שהסבמה בעלמא היא, ומדעתם עשו אותה, אלא העמדה עליונה היתה, להיות מעשיהם בסוד של מעלה.

בין שהתרבו רשעים בעולם, פשו הדבר בגון אחר, בכנף המלבוש, והמלבוש הזה הוא תקון עליון. וכוד הדבר - כתוב

דכתיב, (תהלים מ"ז) נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם ולא אלהי יצחק) ורוא דמלה בין חברייה איהו.

ודא בד מיתא נטיל לון, אבל בזמנא דחייא שליף מסאניה, ויחייב לבר נש אחרא, בגין לקיימא קנים, קא עבד בגזרה דלעילא. נעל דחליצה, בגוונא דלעילא נעל אחרא, וכלא אתר חד (ס"א כלא אתיחד) (נ"א רוא חדא).

תא חזי, ההוא מיתא דאסתלק מעלמא בלא בניו, האי בת נדיב לא בנישת ליה לההוא בר נש לגבה, ואזיל לאתטרדא בעלמא, דלא אשבח אתר, וקודשא ברוך הוא חיים עליה ופקיד לאחיהו למפרק ליה, לאתבא ולאסתקנא בעפרא אחרא. כמה דכתיב, (איוב לד) ואדם על עפר ישוב (קע"ז ע"א) ואוקמוה.

ואי ההוא פרוקא לא בעי לקיימא לאחיהו בהאי עלמא, בעי למקטר חד נעל ברגליה, וחהוא אתתא דתשרי ליה ומקבלא לההוא נעל לגבה. אמאי נעל. אלא בגין דחהוא נעל בגין מיתא הוא (ס"א בגין דההוא נעל קיומא דמיתא הוא בהאי עלמא), ואתיחייב ברגליה דחייא אחיהו, ואתתא מקבלא לההוא נעל לגבה, לאחזאה דהא ההוא מיתא בין חייא אהדר בעיבדא דא. והוא בהפוכא מההוא נעל דנטיל מיתא מחייה, והשתא האי נעל נטיל חייא מומיתא, ובחהוא נעל ההוא מיתא אזיל בין חייא, (נ"א ובעי נעל דההוא מיתא דא אזיל ביה בחייהו) ואתתא נטלא ליה לגבה, לאחזאה דההוא אתתא עמרת בעלה, נטלא ליה ומקבלא ליה לגבה.

ובעי לבטשא ליה לההוא נעל בארעא, לאחזאה דשכיף גופיה דההוא מיתא. וקודשא ברוך הוא לזמנא דא, או לבתר זמנא, חיים עליה, ויקבל ליה לעלמא אחרא. תו בטשותא דההוא נעל בנדא (ס"א מידא) דאתתא לארעא לאחזאה, דהא יתבני ההוא מיתא בעפרא אחרא דהאי עלמא, והשתא יתוב לעפריה דההו מתמן בקרמיתא, (אכדין יתוב לעפריה) וכדין חייא אתתא תשתרי למעבר זרעא אחרא, ואוקמוה.

תא חזי, על דא מאז דבעי לקיימא קנים, נטיל נעליה, ויחייב לחבריה, לקיימא עליה קיימא. (דבת נדיב) דהא הוא דכתיב, וזאת לפנינו בישראל על הגאולה. מאי וזאת. קיימא שלים בטלא. לפנינו בישראל, בר הו צנועין קדושיין. לקנים כל דבר, כל דבר ממש, דהא דא הוא קיימא. וכדין וזאת התעודה בישראל, ודאי. דלא תימא דהסבמה בעלמא היא, ומדעתיהו עבדי לה, אלא קיימא עלאה הוה, למחוי עובדיהוון ברוא דלעילא.

בין דאסניאו חייבין בעלמא, פסיאו מלה בגוונא אחרא,

(דברים כג) ולא יגלה פנים אביו. זאת חקת התורה. זאת - זו אות הברית, שלא יפרדו זה מזה (וכאשר נפרע זה הכל) שנקרא זה, ומהנקבה עולה לזכר. ועל זה שמו"ר וזכו"ר מתחברים באחד.

בכנפא דמלפושא, והאי מלפושא היא תקינא עלאה, ורזא דמלה, (דברים כג) ולא יגלה פנים אביו פתיב. (דף ק"פ ע"ב) (במדבר י"ט) זאת חקת התורה. זאת: דא את קיימא, דלא אתפרש דא מן דא (וכד אתפרע דא כללא) דאקרי זה. ומנוקבא עייל לזכר. ועל דא, שמו"ר וזכו"ר פחדא מתחברין. חקת התורה, חק התורה מופעי ליה, מאי חקת.

חקת התורה? חק התורה צריך להיות! מה זה חקת? אלא חקת בודאי, ובארנו, ה' היתה ד' (חק), והרי נתבאר. אבל ת' הוא ד' ונ' מחברים באחד. ונו"ן הרי נתבאר, נו"ן למה נקראת כך בנו"ן? אלא כמו שנגאמר (ויקרא כה) ולא תזנו איש את עמיתו. שכעת היא בפנים מאירות ועושה אונאה לבני אדם, ואחר כך מכה כמו נחש, ומשמידה והורגת, (משליל) ואמרה לא פעלתי און. ועל זה כך נקראת בנו"ן שנגאמר עליה. ת' הפל באחד - דל"ת נו"ן. ד' נו"ן דל"ת רי"ש (ה"א ח"א) (נו"ן רי"ש), רי"ש ודל"ת דבר אחד הוא. ובאותיות חקוקות הם חק ות', והפל דבר אחד.

אלא חקת ודאי, (נ"ח, ס"א) ואוקימנא, ה' ד' הרת (נ"א חק) והא אתמר. אבל ת', הוא ד' ונ' מחבר בחדא. ונו"ן הא אתמר, נו"ן אמאי אקרי הכי בנו"ן. אלא, כמה דאת אמר (ויקרא כה) ולא תזנו איש את עמיתו. דחשתא היא באנפחא נהירין ועבדא אונאה לבני נשא, לכתר מחיא בחווא, ושציי וקטיל (משלי ל) ואמרה לא פעלתי און. ועל דא הכי אקרי בנו"ן, דאתמר עליה. ת' פלא פחדא דל"ת נו"ן. ד' נו"ן דל"ת רי"ש (ה"א ח"א) (נו"ן רי"ש), רי"ש ודל"ת חד מלה הוא. ובאתוויין גליפין אינון תא חזי חק ות' (ס"א אינון חק ות') וכלא חד מלה.

ליקוטי מוהר"ן
ובו מביא מעט ממאמר הזהר על הפרשה

הישאלי אי אפשר להתגלות מהמדות, כי אור להביותו הוא עד אין סוף, הינו אין סוף ואין תכלית לתשוקתו. וצריך לצמצם החתלהבות, כדי שישאר פלב חלל, כמו שכתוב (תהלים קט): ולפי חלל בקרבי ועליידי הצמצום של החתלהבות יוכל לבוא להתגלות מהמדות, הינו לעבד את השם ותפרה בהרנה ובמדה. ומחשבות טובות שפלב, הן יצרון טוב, שעל ידן נתגליו פעלות ומדות טובות, והינו יצירה לטב. וכשחושב מחשבות רעות, הוא מטמטם חלב, בבחינת ערלת לב, ומקלקל את הבריאה, הינו החכמה שפלב. כי היצר הרע הוא טפשות חלב, כמו שכתוב (דברים י): ומלתם את ערלת לבבכם, ותרגומו: ית טפשות לבבון. וטפשות הוא קלקול הבריאה, שהיא עליידי החכמה. נמצא, ששארם חושב מחשבות טובות בלב איד לעבד את השם ותפרה, בזה נעשה לבו בבחינת: צור לבני, ובבחינת: ולפי חלל בקרבי, שבתוך החלל יתגלו פעלותיו, ועל ידי פעלותיו ומדותיו הטובים יתגלה שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה. וזה פרוש (תהלים פו): ושרים כהוללים וכו'. ושרים - זה בחינת התגלות מלכות, בחינת: שרה על העולם פלו (ברכות יג), בחינת (זכריה יד): והיה ה' למלך וכו'. כהוללים פל מעינייך - הינו לפי החלל שנעשה עליידי מחשבותיו הקדושים, כן התגלות מלכותו:

ב זה בחינת (דברים יא): ולעבדו בכל לבבכם; איזהו עבודה שפלב זה תפלה (תענית ב). כי תפלה בחינת מלכות דוד, כמו שכתוב

ליקוטי מוהר"ן
ובו מביא מעט ממאמר הזהר על הפרשה

תורה מט
לשון רבנו זכרנו לברכה
לשמש שם אהל בהם והוא כהתן יצא מחפתו וכו': (תהלים יט)
א כי קדם הבריאה היה אור הקדוש ברוך הוא אין סוף, ורצה הקדוש ברוך הוא שיתגלה מלכותו, ואין מלה פלא עם, והצדק לברא בני אדם, שיוקבלו על מלכותו. והתגלות מלכותו אי אפשר לחשיג אלא עליידי המדות, שעליידי המדות משיגין אלקותו, וידועין שיש אדון מושל ומנהיג. וצמצום את האור אין סוף לצדדיו, ונשאר חלל פנוי, ובתוך החלל הפנוי ברא העולמות (כמבואר בע"ח בתחילתו בהיכל א ענף ג), והן הן מדותיו. והלב הוא היצר של המדות, הינו החכמה שפלב, כמו שכתוב (שמות לא): וכלב פל חכם לב וכו'. ועקר היצירה היתה בחכמה, כמו שכתוב (תהלים קד): פלם בחכמה עשית. נמצא, שהלב הוא היצר, כמו שכתוב (שם עג): צור לכבי. ואית יצירה לטב ולביש, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות סא): ויצר - בשני יודין וכו'. והם שני יצרון, יצר טוב ויצר הרע. הינו: מחשבות טובות הם יצר טוב, ומחשבות רעות הם יצר הרע. כי עקר היצרים הם המחשבות והחכמות שפלב, כמו שכתוב (בראשית ו): כי יצר מחשבות לבו וכו'. וכשאדם חושב במחשבות רעות, הוא מטמטם את החלל של הבריאה, ששם התגלות המדות. כי חלב הוא צור העולמים, הינו צור המדות, כי לפי אור להביות חלב של איש

(תהלים קט): ואני תפלה. ועקר התפלה תלוי בלב, שישים כל לבו עליה, שלא יהיה בבהינת (ישעיה כט): בשפתם כפדוני ולבם רחוק ממני. כי תפלה שבלב היא בהינת התגלות מלכותו בתוך החלל הפנוי, בתוך המדות, בתוך העולמות:

ג וזה בהינת ה"א, כי דל"ת היתה, ואתחזרת ונעשית ה"א. כי דלת הוית - לשון דלה ועניה. הינו בשמטמטם לבו בטפשות, ואין עני אלא בדעת (נדרים מא), ואז היא בהינת דל"ת. ובשמקדש מחשבתו, ולית קדשה פחות מעשרה (מגילה כג), והיא בהינת יו"ד (תיקון י) שמושיף לתוך הדל"ת, ונעשית ה':

ד ובשמקים התפלה את בהינת מלכות, בבהינת: ולעבדו בכל לבבכם, זה בהינת: היא העולה (ויקרא ו); בהינת (שח"ש ח): מי זאת עולה - מי עם זאת עולה (הקדמת הזוהר דף י ותיקון כא ל לח ט).

והם שני בתיב: ביתא עלאה וביתא תתאה, שיש לשניהם עליה, כי לא אבוא בעיר עד דבקרבך קדוש: ופרוש, כי רבותינו זכרונם לברכה דרשו (תענית ה) על פסוק זה (הושע יא): בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר - נשבע תקדוש ברוך הוא שלא יכנס בירושלים שלמעלה, עד שיבנה ירושלים שלמטה. ואיתא בכתבי הארי"ל, שתפונה עליפי סוד הוא, שבינה אפא עלאה, ביתא עלאה, היא בהינת ירושלים שלמעלה. ומלכות, ביתא תתאה, היא בהינת ירושלים שלמטה. שאין תיחוד שלמעלה, שהוא בהינת עלית ביתא עלאה נשלם, עד שנבנה ונשלם בהינת מלכות בשלמות, שהיא בהינת עלית ביתא תתאה וכו', עין שם. וזהו מה שכתב רבנו ז"ל: מי עם זאת עולה וכו', כי בינה לבא היא בהינת ביתא עלאה, בהינת מי. ומלכות, היא בהינת ביתא תתאה, בהינת זאת. ועלידי בהינות אלו הנ"ל הנאמרים בתורה הזאת, עלידידיה יש לשני בתיב אלו עליה, שהם ביתא עלאה וביתא תתאה, שהם בהינת: מי עם זאת, הינו עלידי שמצמצם אור התלכות לבו, שלא יתלחב יותר מדי, כדי שיוכל לעבד את השם ותברך בהדרגה ובמדה, ומקדש את מחשבתו לבלי לחשב שום מחשבות רעות, רק לחשב תמיד מחשבות קדושות, שהם בהינת יצר טוב, בהינת חכמה שבלב, שעלידידיה מצייר המדות טובות, וזוכה לעשות פעולות ומעשים טובים ומדות טובות. ועלידידיה נתגלה בהינת מלכות, כי נתגלה שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה, ואז יש עליה לבהינת מלכות, שהיא ביתא תתאה. אזי דיקא עולה גם ביתא עלאה, שהיא בהינת בינה לבא. כי באמת שניהם אחד, ואחת תלויה בתורתה: ולבאר הענין קצת, צריכין לחזר ולבאר ענין התורה הזאת. וכל התורה היא, כי מבאר ב"ע"יחיים" בתחלתו, שבשחשם ותברך רצה לברא את העולם, היה אור הקדוש ברוך הוא אין סוף, ולא היה מקום לבריאת העולמות, והצריך בביכול לצמצם אור האין סוף לצדדיו, ונעשה חלל הפנוי, ובתוך החלל הפנוי הוה ברא כל העולמות. וכל העולמות נבראו עלידי חכמה, כמו שכתוב: בלם בחכמה עשית. ועקר תכלית בריאת העולמות היה בשביל המלכות, הינו כדי

לגלות מלכותו, שזה אי אפשר כי אם עלידי העולמות, כי אין מקל בלא עם. ובשביל זה היה הצמצום של החלל הפנוי, כדי שיהיה מקום לבריאת העולמות, כדי שיתגלה מלכותו ותברך. כל זה מבאר בזהר ובכתבים. ורבנו ז"ל מבאר כל זה בכל אדם. כי כל אחד מישראל הוא חלק אלו מופעל, ועקר האלקות - בלב, והאלקות שבלב איש הישראלי הוא בהינת אין סוף, כי אור להינותו הוא עד אין סוף, הינו אין סוף ואין תכלית לתשוקתו. ולפי גדל ההתלכות הלב של איש הישראלי שהוא עד אין סוף, לא היה אפשר לו לעשות שום עבודה, ולא היה יכול לגלות שום מדה טובה, כי מגדל התלכותו עד אין סוף, אינו יכול לעשות שום דבר. שזהו בהינת מה שבתחלת הבריאה לא היה מקום לבריאה, מחמת שהיה הכל אין סוף פנ"ל. כי בריאת העולמות, הן הן המדות פנ"ל. ועליבן בהכרח צריה האדם לצמצם אור התלכות לבו שהוא עד אין סוף, כדי שיוכל לעבד את השם בהדרגה ובמדה, כי השם ותברך רוצה בעבודתנו, שנעבד אותו בעבודת ובמדות טובות, שזה אי אפשר כי אם עלידי הצמצום פנ"ל. ובשמצמצם את אור להינות לבו, אזי נשאר חלל פנוי בלב, בהינת: ולפי חלל בקרבי, (שזהו סוד חלל הפנוי שהיה בתחלת הבריאה), ובתוך זה החלל הפנוי נתגליו מדותיו הטובות, שהם סוד בריאת העולמות, שהיה בתוך חלל הפנוי הנ"ל. כי המדות הן הן העולמות פנ"ל, הינו כי עלידי הצמצום שמצמצם את אור התלכות, שעלידידיה נעשה בהינת חלל הפנוי, בהינת: ולפי חלל בקרבי, עלידידיה הוא עובד את השם ותברך בהדרגה ובמדה, ועושה מעשים טובים ומדות טובות, שכל זה הוא בהינת התגלות המדות, שהן העולמות, בתוך חלל הפנוי שבלב. ועקר בריאת העולמות היה עלידי חכמה פנ"ל, וזה הוא בהינת מה שעקר עבודת השם לזכות למדות ומעשים טובים, הוא עלידי ששומר החכמה שבלב, שהוא המחשבה שבלב, שצריכין לשמר מאד המחשבה שבלב, שהוא בהינת חכמת לב, שזהו עקר היצירה, כי מחשבות טובות הם יצר טוב, ומחשבות רעות הם יצר הרע. הינו בשחושב מחשבות טובות, שזהו בהינת חכמה שבלב, אזי על ידי זה זוכה לפעולות ומדות טובות, שזהו בהינת התגלות הבריאה, שהיא המדות, בתוך חלל הפנוי, עלידי החכמה שבלב, שהיא בהינת מחשבות טובות שבלב פנ"ל. אבל בשחושב מחשבות רעות, הם ושלום, אזי הוא מקלקל החלל שבלב, שהוא סוד חלל הפנוי, ואזי הוא מטמטם החלל שבלב, בהינת ערלת לב וכו'. וזהו בהינת קלקול הבריאה, שהיה עלידי החכמה שבלב פנ"ל. וכל עקר העבודה שצריכין לצמצום הנ"ל, ולחשב מחשבות טובות, כדי לזכות למעשים טובים ומדות טובות, כל זה הוא בשביל לגלות מלכותו ותברך, שבשביל זה היה עקר הבריאה פנ"ל. כי עלידי שזוכה לפעולות ומדות טובות עלידי כל הנ"ל, עלידידיה מקבל עליו על מלכות שמים שלמה, שזהו בהינת התגלות מלכותו ותברך,

שנתגלה עליידי פריאת העולמות שבתוך החלל הפנוי, עליידי החכמה וכנ"ל. והכלל, שפריאת העולמות, ועבודת השם ותפירה בפעולות ומדות טובות, הם פחינה אחת ממש וכנ"ל, והבן היטב: ואז, כשנתגלה מלכותו ותפירה עליידי מעשיו ומדותיו הטובים, שנתגלו בתוך החלל שבלבו פנ"ל, זהו פחינה עלית שני הפתים הנ"ל: מי עם זאת, ביתא עלאה וביתא תתאה פנ"ל. כי התגלות המלכות זה פחינה ביתא תתאה, ותחלת הצמצום, שהוא החלל הפנוי שבלב, זה פחינה ביתא עלאה, שעקר פונת הצמצום היה בשביל עבודת השם ותפירה, כדי לזכות לגלות מלכותו ותפירה. ועל כן אין נשלם תפירה ועלית ביתא עלאה, עד שעולה ביתא תתאה, דחינו עד שנתגלה מלכותו ותפירה, שזה עקר תכלית פונת הפריאה. ואז כשנתגלה מלכותו ותפירה, אז דיקא יש עליה לביתא עלאה, כי אז דיקא עולים שניהם יחד, ביתא עלאה וביתא תתאה, בפחינה: מי זאת עולה – מי עם זאת עולה וכנ"ל. כי לא אבוא בעיר עד דבקרפך קדוש – שאין הקדוש ברוך הוא נכנס בירושלים שלמעלה, שהיא בינה לבא וכנ"ל, עד שיבנה ירושלים שלמטה, שהוא פחינה התגלות מלכותו ותפירה פנ"ל. וכל זה הוא פחינה תפילה, שהיא עבודה שבלב. כי תפילה שבלב, היא פחינה התגלות מלכותו שבתוך חלל הפנוי שבלב פנ"ל. והבן מאד, כי הדברים עמקים מאד מאד, ורבנו ז"ל קצר כאן ודבר הכל ברמז, כמאן דמחוי בכחוז, והדברים נכוחים למבין. והעקר לקימם בפשוטן, לשמר עצמו מאד ממששבות רעות, כי מששבות רעות הם עקר היצר הרע, פחינה יצירה לביש. על כן צריכין לשמר מחשבתו מאד, ולהכריח עצמו תמיד לחשוב מחשבות טובות, שהם פחינה יצר טוב, ולזכות לעשות עליידי זה מעשים טובים ומדות טובות וכנ"ל, ולהתפלל בכונה ולעשות תשובה. ובתחלה צריכין לצמצם התלחכות לבו שלא יבער יותר מדי, כי צריכין לעבד את השם ותפירה בהדרגה ובמדה דיקא, ושאר כל הדרכים קדושים וטהורים, ועצות נבונות, שיכולין להוציא מתוך דברי התורה הקדושה הנוראה הזאת. ועוד לאזק מלין בכל זה, ויתבאר במקום אחר קצת, כי לא יספיקו המון יריעות לבאר דבור אחד מדבריו הנוראים, ודי בזה בעת. ונתחור לענן ראשון:]

ובשביל זה, נקרא ניסן אביב, אל"ף עם ביי"ת, יו"ד עם ביי"ת. וזה יחודא עלאה ויחודא תתאה:

ה וזה פחינה השיר שיתער לעתיד, והוא שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע, והם עשרה מיני נגונא. זה פחינה הא, שהיא דלת עם יוד. דלת, זה פחינה שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע. יוד, זה פחינה עשרה מיני נגונא. וזה עליידי התגלות מלכותו, בפחינה שרה על כל העולם. ושרה זה פחינה שיר, פחינה: ושרים כחוללים. וזה פחינה מלכות דוד, שהוא פחינה: נעים זמירות ישראל (שמואל"ב כג). וזה פרוש (ב"מ נט): אתתך גוצא – גחן ולחיש, פרש רש"י: שמע עצתה. כי באמת אשה יראת השם היא פחינה עצת. כשהתפלה, הינו

פחינה מלכות, בשפלות ובקטנות, בפחינה אתתך גוצא, בפחינה (שה"ש ח): אחות לנו קטנה, פחינה (בראשית א): את המאור הקטן, בפחינה עצתו נופלת (סנהדרין כב ע"ש) – צריף להקים אותה, בפחינה (עמוס ט): אקים את סבת דוד. וסבה זו שרה, שפכתה ברוח הקדש (מגילה יד), ושרה זה מלכות, בפחינה (משלי יט): עצת ה' היא תקום, בפחינה (בראשית א): שני המאורות הגדולים. וזה: ולחיש לה – תקבל עצתה. וזה עליות התפלה שהיא בלחש, שהיא עבודה שבלב:

ו וזה פחינה תשובה, כמו שכתוב (שמואל"ב כג): הוקם על – עלה של תשובה (מז"ק טז). ותשובה היא אותיות תשוב ה', שנעשית מדלת ה'. ועקר התשובה תלוי בלב, כמו שכתוב (ישעיה ו): ולכבו יבין וש"ב. וזה פחינה: מי זאת עולה – מי עם זאת עולה. עלה של תשובה – עליתה של תשובה, עם מי. וזהו פחינה (יומא פו): גדולה תשובה, שמונעת עד פסא הכבוד, וזה (שם): גדולה תשובה, שמקרבת הגאולה. כי לעתיד, ליום שכלו שבת, ותגלה אורייתא דעתיקא סתימאה, כמו שכתוב (ישעיה נח): אז תתענג על ה' – על ה' דיקא, הוא עתיקא סתימאה (וזהו דף ריט ע"ש), וזה עקר ענג שבת. ושבת זה פחינה תשובה, כמו שכתוב (דברים ל): ושבת עד ה' יאלקיך. וזה פחינה: גדולה תשובה – בשמעלה תשובה מפחינה: את המאור הקטן, מפחינה: אחות לנו קטנה, לפחינה גדולה, לפחינה (ישעיה ל): והיה אור הלכנה באור החמה. שמונעת עד פסא הכבוד – הינו שעליידיה יגיע וישיג אורייתא דעתיקא סתימאה. וזה פסא הכבוד, שמכסין אותה. בפחינה (משלי כז): וכבשים לקבושך, דברים שהם כבשונו של עולם יהיו תחת לבושך (חגיגה יד). שמכסין אותה, בפחינה (משלי כח): כבוד אלקים הסתר דבר. וזה פסא הכבוד, שמכסין מפני כבוד אלקים, ואתה תגיע ותשיג אותה: וזה פחינה בראשית, ביי"ת ראשית, הינו שני ראשית. והם ראש השנה וניסן, שגם ניסן הוא ראש השנה. ואיתא בתקונים (תיקון כא דף מה): והיא נקראת קבלת, פד איהי בין תרין דרועין דמלכא. ותרין דרועין, הם תשרי וניסן. והם ימי תשובה, כי פס הוא ימי תשובה, כי בניסן עתידין לגאל ר"ה יא), ואין הגאולה אלא עליידי תשובה, כמו שכתוב (ישעיה נט): ובא לציון גואל וכנ"ל (יומא פו). ועקר ידיעת הקבלה, הינו ידיעת סודות התורה, הוא יהיה לעתיד, שאז ותגלה אורייתא דעתיקא, בפחינה תענוג שבת, בפחינה: אז תתענג על ה'.

ו זה פחינה תשרי, לשון שירה; ולשון פסה, פה סח (שער הכוונות דף פב), כמו שכתוב (ישעיה ל): השיר יהיה לכם כליל התקדש חג; כי יתער שיר ונגונא בעלמא, בפחינה פ"ה ס"ח, בפחינה (תהלים ל): למען יזמרך כבוד ולא ידם – ולא ידם דיקא, הינו פה סח. כבוד, זה פחינה מלך הכבוד (תהלים כד), פחינה: שרה על כל העולם, פחינה שיר שלעתידי:

ו וזה פחינה ציצית, הינו פחינה תכלת, דאכלי בלא ושצי בלא. כי עליידי התגלות מלכות דקדשה יתבטל מלכות דסטררא אחרא, אבל

ישראל הדבוקים בה יקבלו חייתם, כמו שכתוב בזהר (בראשית דף נא): ואתם הדבוקים בה אלקיתם, שהוא בחינת תכלת, דאכלי בלא וצצי בלא, אף-על-פי-כן: חיים בלכם חיים. כי עקר החיות בא משם, בבחינת: דוד מלך ישראל חי וקיים ר"ה כה). וזה בחינת בלה, בחינת תכלת, דאכלי בלא וצצי בלא. אבל ישראל הדבוקים בה, חיים וקיימים. וזה בחינת (ירמיה ל): פי אעשה בלה בכל הגוים וכו'. וזה (שמואל"ב יג): ותכל נפש דוד. נפש דוד, היא בחינת תכלת, דאכלי בלא וצצי בלא: וזה בחינת (ברכות ג): רוח צפון היתה מנשבת בכנור של דוד, והיה מנגן. רוח צפון, זה בחינת דינים גבורות, בחינת תכלת. משם הנגינה, בבחינת (ישעיה כד): מפנה הארץ זמרת שמענו. מפנה דיקא, שהוא בחינת תכלת, ושם בחינת: נעים זמירות ישראל. וזה בחינת ה', דל"ת עם יו"ד. דלת, זה בחינת דלת בנפשות, בחינת מפנה הארץ; יוד, זה בחינת עשרה מיני נגונא, בחינת: זמרת שמענו: וזה פרוש (במדבר כח): ועשירית האיפה סלת למנחה וכו'. כי עקר ב"ח ה' בלה", הינו ב"ח בחינת תכלת, היא מקבלת בבחינת: אפוא אוזפת מאנהא לברתה (הקדמת הזוהר ב). כי בינה, דינין מתערין מנה (זוהר ויחי רכ); ויקרא י; אחרי סח). והיא שרשן, שעל ידה נמתקין. וזה (בראשית ו): ויתעצב אל לבו – בבחינת דינין מתערין מנה; ויאמר אל לבו לא אוסיף עוד לקלל (שם ח) – בבחינת המתקת הדינים בשרשן. וזה פרוש: ועשירית האיפה. איפה – אי פה. מלכות פה, בחינות כבוד אלקים, מלך הכבוד. פד איהי סליקת, מלאכיא שאלין בגינה: אי פה, איה מקום כבודו (זוהר בראשית כד ובתיקון י). ועשירית, זה בחינת יו"ד, בחינת קדשה כנ"ל. הינו בשרשין לתמיש קדשה לתוך מלכות, כדי להעלות אותה בבחינת אי פה – סלת למנחה בלילה בשמן, צריך לחבר שני בתים להיות אחד. ביתא עלאה. נקרא סלת למנחה. מנחה, זה בחינת דינים, בחינת (ברכות כו): יצחק תקן תפלת מנחה. סלת, לשון (תהלים קיט): סלית פל שוגים מחקוד, שביתא עלאה ממתיק ומשבר הדינים כנ"ל, בבחינת (שם קו): מי ימלל גבורות ה'. וצריך שיבלל ביתא עלאה עם ביתא תתאה, הנקרא שמן, בחינת מלכות דוד, כמו שכתוב (שם מה): על פן משחך אלקים אלקיך שמן ששון, ועל ידי זה: רביעת החין, נעשה מודלתין החין: וזה פרוש: לשמש שם אהל בהב. כי הצדיק נקרא שמש, במאמר חכמינו זכרונם לברכה (קידושין עב): עד שלא שקעה שמשו של עלי וכו', וזרח השמש ובא השמש. וזריחתו של הצדיק, הינו השגתו, אינו אלא עלי ידי ישראל, במאמר (שמות לב): לך רד כי שחת עמך, בלום נתתי לך גדלה אלא בשביל ישראל (ברכות לב). וזה: אהל בהם. אהל, לשון זריחתו, כמו (איוב כט): בהלו נרו. וזה: בהם – עלי ידי ישראל. ובשישראל, הם ושלום, נכנסין בחכמות חיובניות של האמות, אזי נופל הצדיק מהשגתו, ונתחפה ונתכסה השגתו. ובשישראל ישראל מהכמתן של האמות. אזי: והוא כחתן יצא מחפתו – הצדיק יצא מהחפה והמכסה

שקיה לו עד עכשו, ואז: ויש פגבור לרוין ארח – פי הצדיקים הם גברי כח עשי דברו לשמוע בקול דברו (תהלים קג). פי צריך התגברות כדי לרוין ארח הזה שהיו יכולים לילה בזמן הזה שהיו ישראל נזופים, ועכשו רצים במהירות גדול זה הדרך. והתגברות הזאת, היא בחינת ציצית, בחינת תכלת כנ"ל, בחינות מקיפים. וזה: מקצה השמים מוצאו ותקופתו – בחינות מקיפים, ועם בחינת תכלת הזאת, מכילים וצצים העכו"ם, בבחינת: פי אעשה בלה בכל הגוים. וזה: ואין נסתר מחפתו – מחפתו זה בחינת בלה, כמו שכתוב (תהלים נט): פלה כחמה פלה ואינמו; ועלידידה זוכים להשגת אוריתא דעתיקא, בבחינת ענג שבת כנ"ל. וזה: תורת ה' תמימה, שהיא תורה דעתיקא, שהיא תמימה עדיו, שעדין לא השיגו מפנה כלום. משיבת נפש – זה בחינת שבת, פי בו שבת וינפש: וזה טעם למה שולחת הפלה להחתן מלית, פי הצדיק מקבל גבורתו על ידי ישראל, כמו שכתוב: לשמש שם אהל בהם: וזה שאומרים "עלה" על החתנה, על שם היא העולה כנ"ל, פי השמחה היא בלב, כמו שכתוב (תהלים ד): נתתה שמחה בלבי. וזה בחינת: מי זאת עולה – מי עם זאת עולה: וזמירות שמומרין על החתנה, זה ה"א, דל"ת עם יו"ד, שיר פשוט וכו' כנ"ל: וזה שצווקין "שבת", שעלידידי זה זוכין לענג שבת, לאוריתא דעתיקא כנ"ל: ומה שנותנין מעות בשקוראין "שבת", פי באוריתא של עכשו יש ימין ושמואל ובשמאלה עשר (משלי ג). אבל בעתיקא לית שמואל ולית עשר תמן (זוהר נשא קכט). ובשביל זה בששומעין ישראל בשורת התורה דעתיקא נותנין את המעות, פי אין צריך למעות, פי בעולם הבא לית אכילה ושתייה (ברכות יז). וזה פרוש (תהלים סח): מלכי צבאות ידווק, הינו הצדיקים, שהם מלאכיו גבורי כח, שהם מדיין במרוצה ובמהירות, כדי לרוין ארח, וזה רקודין. ונות בית תחלק שלל, וישראל הם מחלקים המעות, להורות שאין צריך למעות, ואין שם בבחינת עתיקא שמואל: בית תחלק שלל – ראשייתבות שבת: ענגין אחר: להורות ותרנות גדול בזה שפחלקין מעות, להורות, שהפלה היא בחינת הא, שפדל"ת נעשית ה"א, שעלידידה בא עשירות גדול, בבחינות: והריקותי לכם ברכה עד בלי די, עד שיקלו שפחלקים וכו' (שבת לב). שפחלקין המעות, מורה שהגיעו לזאת הברכה, עד שהמעות אין חשוב אצלם. וזה פרוש: ועשירית האיפה – עשירית, שהוא בבחינת אי פה, הינו שבלו פיהם מלומר די, שיש להם כל כך עשירות, וזה מחמת שנעשה מרביעית החין, מודל"ת ה' כנ"ל: מסימן ל"ב עד כאן, כל זה הוא לשון רבנו זכרוננו לברכה, לבד באיזהו מקומות שהוספתי שם קצת דברים, כפי מה ששמעתי והכנתו מפיו הקדוש או מפני פתבו, בפרשם כל אחד במקומו:

עוד שמעתי דברים השיכים לתורה הזאת, וזה: הרוצה שינסוף יון על-גבי המזבח ימלא גרונם של תלמידי חכמים יון (יומא עא) – פי עקר האלקות הוא בלב, כמו שכתוב: צור לכבי, כמו

שְׁפָתוֹב (שְׁמוּאֵל ב'): וְאִין צוֹר בְּאַלְקִינוּ – אִין צִיר בְּאַלְקִינוּ (כַּרְכוֹת י.). כִּי הִלֵּב הוּא הַצִּיר שֶׁל הַמְדוּת, הֵינּוּ הַחֲכָמָה שֶׁבִּלְבָב וְכו'. כִּי קִדְמוֹת הַבְּרִיאָה הֵיחָד הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא אִין סוּף וְכו', כִּי עֵין שָׁם הֵיטֵב. נִמְצָא בְּשִׁחְלָב בְּחֵינֵת: וְלִבִּי חָלָל בְּקַרְבִּי, בְּחֵינֵת: צוֹר לְבָבִי כִּי עֵין שָׁם, הוּא בְּחֵינֵת בְּרִיאַת הָעוֹלָם. וְלִחְפָּה, בְּשִׁחְלָב אֲמוּם, בְּחֵינֵת עֲרֵלֵת לֵב, הוּא מִקְלָקֵל אֶת הַבְּרִיאָה, כְּמִבְאֵר לְמַעְלָה, עֵין שָׁם. וְעַל כֵּן הַצִּדִּיק, שֶׁלֹּבּוֹ פְּתוּחַ בְּחֲכָמָה, בְּחֵינֵת: וְלִבִּי חָלָל בְּקַרְבִּי, בְּחֵינֵת: צוֹר לְבָבִי, עַל כֵּן עַל-יְדֵיכֶם יוּכַל לְחַדֵּשׁ מַעֲשֵׂה בְּרִיאַת, וְלַעֲשׂוֹת נְפִישׁוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעוֹלָם. כְּמוֹ שְׁפָתוֹב: וְכַטּוֹב מְחַדֵּשׁ כָּכָל יוֹם תְּמִיד מַעֲשֵׂה בְּרִיאַת. וְכַטּוֹב – זֶה הַצִּדִּיק, שֶׁנִּקְרָא טוֹב, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (יִשְׁעִיה ג'): אָמְרוּ צִדִּיק כִּי טוֹב (יִזְמַא לְה:); כִּי לֵב הַצִּדִּיק הַזֶּה, הוּא בְּחֵינֵת בְּרִיאַת הָעוֹלָם כִּי זֶה פְּרוּשׁ מִה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם לְבָרְכָה (סוּכָה מו): חַמּוּקֵי יִרְכִיבָה כְּמוֹ חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמֵן – אֵלוֹ הַשִּׁיתִיו, שֶׁמְנַקְבִין וְמַחְלְלִין עַד הַתְּהוֹם; הֵינּוּ בְּחֵינֵת: וְלִבִּי חָלָל בְּקַרְבִּי, כִּי תְהוֹם דָּא לְבָא, כְּמוֹכָא בְּזַהַר, וְזֶה חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָמֵן – מַעֲשֵׂי יְדֵי אָמֵנוֹתָ שֶׁל הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא (כַּד דְּרִישׁוּ שָׁם בַּסוּכָה). הֵינּוּ שְׁבַחֲנוֹת חֲלָאִים, הֵינּוּ שְׁמַחְלְלִין עַד הַתְּהוֹם, בְּחֵינֵת: וְלִבִּי חָלָל בְּקַרְבִּי כִּי עֵין שָׁם, זֶה בְּחֵינֵת בְּרִיאַת הָעוֹלָם כִּי עֵין שָׁם יְדֵי אָמֵן אָמֵנוֹתָ שֶׁל הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּחֵינֵת וְלִבִּי חָלָל וְכו', בְּחֵינֵת חֲלָאִים שְׁמַחְלְלִין וְכו', כִּי עֵין שָׁם יְדֵי אָמֵנוֹתָ שֶׁל הַקְדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא, כִּי זֶה הוּא בְּחֵינֵת בְּרִיאַת הָעוֹלָם כִּי עֵין שָׁם יְדֵי אָמֵן לַעֲשׂוֹת נְפִישׁוֹת בְּעוֹלָם כִּי עֵין שָׁם. וְזֶהוּ: שְׁמַחְלְלִין עַד הַתְּהוֹם, הֵינּוּ בְּחֵינֵת נְפִישׁוֹת, כְּמוֹ שְׁפָתוֹב (רוֹת א'): וְתַהֲם כָּל הָעִיר; שֶׁעַל דְּבַר נְפִישׁוֹת הַכַּל תְּמַהֵין. וְזֶהוּ: הַרְוֵצָה לְנִסְפָּה יִין וְכו' וְיִמְלֵא גְרוֹנֵם וְכו', כִּי גְרוֹנֵם הוּא בְּחֵינֵת שִׁיתִיו, שְׁמַחְלְלִין עַד הַתְּהוֹם, הֵם קִנְהָ וְלְבָא. (וְעַל-יְדֵי הֵינּוּ

נִפְתָּח חָלָל הִלֵּב, בְּחֵינֵת: וְלִבִּי חָלָל בְּקַרְבִּי, כִּי חֲמָרָא וְרִיחֵי פְּקָחִין (סְנַהֲדְרִין ע)). וְעַל כֵּן כָּל הַמְּמַלָּא גְרוֹנֵם וְכו', בְּאֵלוֹ מְנַסְפָּה יִין עַל-גִּבִּי הַשִּׁיתִיו, שֶׁמְנַקְבִין וְמַחְלְלִין עַד הַתְּהוֹם כִּי עֵין שָׁם: כִּי חֲמָרָא קָצַת דְּבָרִים, כִּי לֹא נִכְתַּב בְּזִמְנָהּ. וְנִשְׁפַּח קָצַת.

שִׁיבָה לְעֵיל: יִשִּׁישׁ כְּגִבּוֹר לְרוּץ אֲרַח וְכו' – כִּי צִרִיךְ הַתְּנַבְרוֹת גְּדוֹל וְכו' לְרוּץ אֲרַח הַזֶּה, שֶׁהֵינּוּ יְכוּלִים לִילָךְ בְּזִמְנָהּ שֶׁהֵינּוּ יִשְׂרָאֵל נְזוּפִים, וְעַכְשָׁו רְצִים בְּמַהֲרֵת גְּדוֹל זֶה הַדְּרָךְ וְכו', עַד כִּי לְשׁוֹנוֹ. בְּעַת שֶׁאָמַר זֹאת הַתּוֹרָה, שֶׁמַּעֲתִי אֲזַמְּרֵנִי מִפְּנֵי הַקְדוּשָׁה עֲנִין זֶה בְּבִאוֹר יוֹתֵר, שֶׁאָמַר בְּפִרוּשׁ עֲנִין זֶה, לְעֲנִין בְּנֵי אָדָם הַזֹּכִים לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה עַל הָעֶבֶר. וְאָמַר, שֶׁאֲפִי עֲלֵפִי שֶׁזֹּכִים לְתַקֵּן מִה שֶׁעָבַר, אֲפִי-עַל-פִּי כֵּן עֲדִין הֵיכֵן הוּא אוֹתוֹ הַזִּמְנָה שֶׁהֵינּוּ רְחוּקִים מִהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהֵינּוּ יְכוּלִים לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאוֹתוֹ הַזִּמְנָה, וְיִבְרָאֵי צִרִים לְתַקֵּן זֹאת, דְּהֵינּוּ לְהַשְׁלִים וְלְמַלֵּאת אֶת הַעֲבוּדָה שֶׁהֵינּוּ יְכוּלִים לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּכֹל אוֹתוֹ הַעֲתָה שֶׁהֵינּוּ נְזוּפִים מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ וְרְחוּקִים מִמֶּנּוּ. עַל-כֵּן אַחַר שֶׁזֹּכִין לְהַתְּעוֹרֵר לְתְּשׁוּבָה, צִרִיכִין וְרִיזוֹת גְּדוֹל בְּעֲבוּדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלְרוּץ מְאֹד מְאֹד, כִּי שִׁינְיָה עַל-יְדֵי וְרִיזוֹת עֲבוּדָתוֹ לְתַקֵּן וְלְהַשְׁלִים גַּם חֲסֵרוֹן הַעֲבוּדָה שֶׁל הַיָּמִים שֶׁעָבַר, כִּי עַכְשָׁו צִרִיךְ לְרוּץ בְּמַהֲרֵת גְּדוֹל זֶה הַדְּרָךְ שֶׁהֵינּוּ יְכוּלִים לִילָךְ בְּזִמְנָהּ שֶׁהֵינּוּ רְחוּקִים מִהֶשֶׁם יִתְבָּרַךְ. וְאָמַר לְאַנְשֵׁיוּ בְּזֶה הַלְשׁוֹן: אִיר דְּאַרְפֵּט זִיד וְיַעַר יֶאֱגִין, אִיר וְאַלְטָא נֶאֱדָה קַעֲנִין עֲפִים חֶאֱפִין:

פִּירוּשׁ נַחַל זֶהַר

לְכָל מֵאֲמַר הַזֶּה עַל פִּי הַהַקְדָּמוֹת בְּלִיקוּטֵי מוה"ר

מִמֶּנּוּ, אַתָּה שְׁעוּמִדִּים עֲלֶיךָ הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים לְמַעְלָה, כִּי עַל יְדֵי תוֹרַתְךָ וְתַפִּילַתְךָ וּמַחֲשַׁבּוֹת קְדוּשׁוֹת שֶׁלְךָ, אַתָּה מַעֲלָה עַל יְדֵי בֵיתָא תַתְּאָה וּמַלְכוּת עֲמִידָה, אֶת הַבֵּינָה בֵּיתָא עֵילָאָה וְהָעוֹלָמוֹת לְמַעְלָה וְהַמִּידוֹת הַיּוֹצֵאִים מִמֶּנָּה. שְׁעַל יְדֵי זֹאת הַקִּמַּת וְהַעֲמַדַת עוֹלָה שֶׁל הַתְּשׁוּבָה וְעֲלִיית הַמַּלְכוּת, אַתָּה מְשִׁיג וּמַגְלָה דִּיקָא תוֹרָה דִּיעִיקָא סְתִימָאָה, כְּבוֹד אֱלוֹקִים הַסֵּתֵר דְּבַר, וְלֹכֵן וּמִיּוֹלֵתֶיךָ בְּחַתְּנֵגְלוֹת לְגַלוֹת סוּדוֹת הַתּוֹרָה הַסְתוּמָה, מִה שֶׁלֹּא נִיתַן רִשׁוּת וּמַלְכוּת לְאִישׁ אַחֵר. כִּי אִין כְּמוֹךְ בְּקְדוּשַׁתְךָ וּמִידוֹת טוֹבוֹת בְּלַבְךָ לְצִיִּיר לָנוּ בְּצַמְצוּם וּגְלִיּוֹת אֶת אֹר אִין סוּף, הַמּוֹלֵכֵשׁ בְּעוֹלָמוֹת כְּמוֹדָה טוֹבָה, בְּאוֹפֵן שְׁנוּכַל לְקַבְּלוֹ מִבְּלֵי רִיבּוּי אֹר הַגּוֹרֵם כִּיבּוּי הַנֵּר. לִכֵּן אֲנִי בְּפִרְשָׁה זֹאת אֲמַנֵּר וְגַלָּה סוּד מִיּוֹלָה חֲדָשָׁה וְדַבֵּר חֲדָשׁ. אֲמַר לֹא רִשְׁבִּי, מִה הֵינּוּ הַמִּיּוֹלָה הַנִּצְרַכָּת לְבִיאוֹר בְּשִׁבְלֶיךָ? אֲמַר לֹא רִבִּי פִנְחָם, זֹאת חֲקַת הַתּוֹרָה, מִה הֵינּוּ זֹאת וְזֶה הֵינּוּ חוֹקָה. אֲמַר לֹא, הֵן אֲמַת, שֶׁלִּי נִתְּנָה רִשׁוּת יוֹתֵר מִכֹּל אָדָם אַחֵר, אֲךָ תְּלַמִּידִי קִבְּלוּ מִמֶּנִּי מִידוֹת וּמַחֲשַׁבּוֹת טוֹבוֹת, גַּם הֵם, לְגַלוֹת חֲדוּשִׁים בְּתוֹשׁוֹבָתְכֶם, וְאִנִּי מְשַׁאֵיר לָהֶם זֹאת הַבְּחִירָה לְעֲלוֹת בְּעַצְמָם הַמַּלְכוּת, כִּי עִיקַר רְצוֹנִי כְּמוֹ רְצוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, שֶׁכֵּרָא בְּצַמְצוּם הַבְּרִיאָה בְּשִׁבְלֵי הַבְּחִירָה שֶׁל כָּל אַחַד, לְעֲלוֹת הַמַּלְכוּת כְּפִי מַדְתּוֹ בְּצַמְצוּם מִיּוֹחַד וְלְעֲלוֹת הַבֵּינָה וְלְגַלוֹת כְּבוֹד הַתּוֹרָה הַסְתוּמָה, לִכֵּן הֵנָּה דִּיקָא שְׂאֵר

רִבִּי שְׁמַעוֹן וְרִבִּי אֶבְרָהָם וְרִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי יִצְחָק, הוּוּ שְׁכִיחֵי בְּכִי רִבִּי פִנְחָם בֶּן יֵאִיר, אָמַר רִבִּי פִנְחָם לְרִבִּי שְׁמַעוֹן, בְּמַטְוֵאתָ מְנַסְפָּה אֲנִי דְאִיקָמִי עֲלֶיךָ לְעֵילָא, וּמִיּוֹלָה בְּאַתְנַגְלִיָּא, מִה דְלָא אֲתִיחִיב רִשׁוּתָא לְבַר נֵשׁ אַחֲרָא. בְּפִרְשָׁתָא דְאֵימָא מְלָה חֲדָתָא, אָמַר לִיה וּמֵאִי הֵינּוּ. אָמַר לִיה זֹאת חֲקַת הַתּוֹרָה. אָמַר לִיה הֵינּוּ שְׂאֵר חֲבֵרִיָּא יִאֲמְרוּ. (דף ק"פ ע"א) אָמַר לְרִבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיָּה, אֶלְעָזָר קוּם בְּקִיּוּמָהּ, וְאֵימָא מְלָה חֲדָתָא דְאֵימָא וְחֲבֵרִיָּא יִמְרוּן אֲבַתְרָהּ. – רִבִּי שְׁמַעוֹן וְרִבִּי אֶבְרָהָם וְרִבִּי אֶלְעָזָר וְרִבִּי יִצְחָק הֵינּוּ מְצוּיִים בְּבֵית רִבִּי פִנְחָם בֶּן יֵאִיר, דְּהֵינּוּ שְׁבַעֲצֵם יִשִּׁיבְתֶם כְּהוּתֵם בְּבֵיתָא, אִפִּילוּ טֵרַם עַסְקֵם בְּחִידוּשֵׁי הַתּוֹרָה שִׁינְגוּ לְקַמּוֹ, הֵנָּה עַל יְדֵי תַפִּילַתְכֶם וּמַחֲשַׁבּוֹת טוֹבוֹת שֶׁהֵינּוּ בְּלַבְכֶם, זְכוּ לְעֲלוֹת הַמַּלְכוּת וְדַלּוֹת הָאֲמוּנָה וְלְגַלוֹת שְׁלֵמוֹת הָאֲמוּנָה וְהַדְּעַת, לְגַלוֹת כִּי כְּמוֹדָה וּבְצַמְצוּם מִיּוֹחַד, אֲשֶׁר מִתְּגַלָּה דִּיקָא בְּחַתְּעוֹרְרוֹת בְּבֵיתָא תַתְּאָה אֲשֶׁר אֲצַל רִבִּי פִנְחָם, אֲמוּנָה וְדַעַת כִּי הֵינּוּ מְצוּיִים בְּבֵיתָא, עַל יְדֵי הַמְצוּיִים הַרְאִישׁוֹן, אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הַמְּמַצִּיא כָּל הַנְּמַצִּיאִים בְּכִלְלוּת וְאוֹתָם בְּפִרְטָה, וְהֵינּוּ שָׁם דְּבָקִים בְּשִׁכְנֵיהֶם, כּוֹלֵם חַיִּים הַיּוֹם, אָמַר רִבִּי פִנְחָם לְרִבִּי שְׁמַעוֹן, וְדִיבֵר עַל לִיבּוֹ, מְהוֹר הַמַּחֲשַׁבּוֹת שֶׁל רִשְׁבִּי, בְּתַחֲנוּן, בְּבִקְשָׁה

החברים יאמרו החידוש בפרשה. אמר לרבי אלעזר בנו, אלעזר, קורא בשמו שהם אותיות במידה, בהם מלוכש אור נשמטו הגדולה, חלק אלוך ממעל ממש, הדבוק באין סוף ברוך הוא, עמוד בעמוד, בחינת עמידה ותפילה בחינת מלכות העולה, בחינת הקים עולה של תשובה, ואמור דבר אחד בפרשה זו, גלה אחדותו יתברך המלוכשת והמפורשת בצמצומי האותיות השונות, לבאר סודם. שאתה בני וקרוב לנשמתי ומוחי יותר מכולם (עיין תורה ז' חלק ב') והחברים המחוברים ומקושרים אחד בשני וכי, שעל ידי היבורם נעשה להם כלי גדול במידה לקבל הסודות, יאמרו אחריך, חידושם על כסים מידתך בגילוייך.

קם רבי אלעזר ואמר, (רות ד) וזאת לפנינו בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים וגו'. האי קרא אית לאסתכלא ביה, ואי אינון קדמאי עבדי הסכמה דא בדינא דאורייתא, ואתו בתראי ובטלחה, אמאי בטלחה. והא מאן דבטיל מלה דאורייתא. כאילו חריב עלמא שלימ. ואי לא איהו בדינא דאורייתא, אלא הסכמה בעלמא, אמאי נעל הקא. – קם רבי אלעזר ועמד בחיות נשמטו, על ידי הקמת המלכות במחשבות טובות שכליכו, ואמר, וזאת המלכות הגלויה לנו העולה בתשובתה, שעל ידי התשובה הגאולה באה בגילוי הפנים, פנים בפנים דיבר ה' בישראל, וזהו לפנינו בישראל בתוך ישראל דייקא. על ידי שבחינת וזאת כו' על, שעולה המלכות ועל ידה הבינה, שמשגיגים ישראל סוד הצמצום, שנעשה בשביל הבחירה דייקא, כדי שיתגלה מלכותו יתברך, ועל ידי זה הגאולה, ועל ועולים ישראל עד התמורה, לשון תמיר וסתים, תורה דעתיקא סתימאה ותמירה, שתתגלה לעתיד על ידי דוד בן בועז לבו עזות רויץ אורה, ורות שיצא ממנה דוד שריווה בשירות ותשבחות לה' יתברך ועליית המלכות לקיים להעמיד כל דבר, היא השכינה דבר המלכות, להקימה מעפר, דהיא אכלי ושצי כולא, כי מלא כל צמצומי הארץ כבודו, שלף איש נעלו כפי שיבאר לקמן סוד הנעל והאשה והתפילה והמלכות, ונתן לרעהו, שכל אחד יקבל מדבקות לב חברו את כוח גם כן להתפלל, כי ברוב עם הדרת מלך, וזאת המלכות העולה, מתגלה ביתר שאת על ידי הבינה המתגלה כי תלוי ובוה וזה בזה, לתעודה בישראל בחינת עדות ודעת, הפך דלות ועניות הדעת. כי על ידי הדעת המשותפת של ישראל, המעלים המלכות בתפילתם ומחשבתם הטובה שהיא תשובת כלל ישראל, על ידי זה תבוא הגאולה במהרה בימינו אמן. כי זה מעשה של החליצה הוא התגלות עדות ודעת עליונה בעולם העשייה, בחינת סוד עליון המלוכש במידה וצמצום וחיות. והמשכת אור אין סוף במידה היא הגאולה. ואמר רבי אלעזר, בפסוק זה יש להסתכל, להבין סודו הסתום, ולשאול ממה נפשך, שהרי ואם ראשונים אלו (בועז והגואל או דור מדבר, עיין במלבי"ם) עשו כהסכמה זו השליפה של הנעל, בדין תורה ובאו אחרונים ובטלחה, שעשו קנין בקציצת אגוזים, למה ומאיזה טעם ואיך בטלחה? והרי מי שמבטל דבר תורה, הנמשך מהמחשבה והחכמה האלוקית אשר בעולמות העליונים, הממשיכים חיות החכמה לזה העולם, נמצא כאלו החריב עולם שלם, של מידת חכמת זו המצווה, כי כל מצווה ומצווה יש לה גבול וצמצום מיוחד, ולבוש אור אין סוף במידה מיוחדת, הנמשכת מחשבות הלב העליון, כי המידות הם הם העולמות, ואם כן איך יכלו אחרונים לעשות זאת להחריב עולם שלם בביטול מידת שליפת הנעל? ואם זה דבר השליפה וקנין החליפין אינו בדין תורה, אלא בהסכמה בעלמא שאין בו חיוב לפי מידת העליון, עדין נשאל למה הנעל כאן, בגאולת האדמה, היא הנבחרת לקנין? ומה סוד חכמת מנהג אלו החכמים דייקא בנעל?

אלא ודאי בדינא דאורייתא הנה, ובריא עלאה אתעבידת מלה, וקנין דהו קדמאי חסידי זכאי, מלה דא אתגלייא בינייהו, ומדאסניאו

חייבי בעלמא, אתעבידת (אעברו) האי מלה בגוונא אחרא, קנין לאתפסא מלין דאינון בריא עלאה. (והא אוקמוה) אלא ודאי על כרחך בחירת הנעל הנשלפת לקנין החליפין מקדמא דנא מורה כי בדין תורה היה הדבר, ובסוד עליון הנמשך מאוריתא דעתיקא סתימא אשר מידת המחשבה העליונה נעשה הדבר, ומפני שהיו ראשונים חסידים זכאים, שעל ידי זכות ליבם ומחשבתם הקדושה ביראה ומעשים טובים של המשכת החסד, הנמשך במידה טובה מאור אין סוף בצמצום לעולם, על ידי המלכתם את ה' יתברך, כי היו מתחסדים עם קונם בהתעוררות מלמטה, בבחינת ביתא תתאה, בבחירה במנהגי הסידות שאינם כתובים מפורשות, ודייקא על ידי זאת המסירות נפש והזדכות של אלו החסידים, זכו להשיג יחדיו סודות התורה הסתומה, לכן דבר זה הסתום לרבים, של סוד שליפת הנעל, היה מגולה בנייהם וסתום לרחוקים מתשובה, ומשהתברו רשעים בעולם, הקראוים בחייהם מתים, השבוים ביצר המחשבות הרעות אשר בלבם, המחריכות העולמות, ומבטלות הכלי לקבל אור אין סוף, עד שאם היו מגלים להם סוד השליפה היה כפי דרגתם הפחותה בחינת ריבוי האור גורם כיבוי הנר, והרי נאמר וחי בהם, ולפעמים ביטולה זהו קיומה, לכן נעשה אותו דבר של הקנין באופן וגוון אחר של קציצת אגוזים המפורזים בשדה לפני התינוקות, בכדי לכסות מילים אלו של סוד התורה הסתומה, שהם כבשוננו של עולם, שמכסים אותם, שהם בסוד עליון, בחינת כבוד אלוקים הסתר דבר, עד שישוכו אלו הרשעים בתשובה ויעלו מלכות ה' בבחירת לבם הטובה. ויש לומר אולי על פי מדרש רבה (שיר השירים) כי קציצת האגוזים לפני התינוקות, מורה על עיונות הרשעים (אגוז גימטריא חמא כידוע) בקטנות המוחין ומחשבות רעות, על ידי יצרם המבטל הכלי הטוב טרם התשובה, לרמוז לתשובה, שהרי אחרי התשובה מה שמעלים המלכות למקומה, על ידי זה נבנים כלי הלב מחדש, לקבל אור הסודות שהיו מכוסים מהם, וזה הגוון האחר לאלו הרשעים שהם בבחינת הסתרה ואחוריים, הוא רמז ברחמים, שישבו הקניין להיות שוב נעל, וזהו דבר המדרש: אל גנת אגוז ירדתי מה אגוז זה שחוק לתינוקות ושעשוע למלכים. כך הן ישראל בעולם הזה על ידי עונות, דכתיב (איכה ג) הייתי שחוק לכל עמי וגו'. אבל לעתיד לבא (ישעיה מ"ט) והיו מלכים אומניך, עכ"ל. הקב"ה יורד ומצמצם אורו ברמזים לישראל בשעת רשעתם ועיונותיהם, לומר להם שבאלו העיונות הם כביכול שוחקים עליו, כתינוק המשחק באגוזים, והמשך הפסוק באיכה, נגינתם כל היום, רוצה לומר שהניגון המתוקן בחינת שרים כחוללים, בחינת עשרה מיני נגינה, שהוא תיקון המלכות, נפל, שניגון ה' המלכותו הפך לנגינתם שמנגנים לעצמם וממלכים עצמם. אבל לעתיד על ידי התשובה יעלו המלכות ותתרבה האמונה בה' בחינת צדיק באמונתו יחיה, המלכות תקרא על שמם כי בני מלכים המה, בחינת והיו מלכים אומניך.

תא חזי, (שמות ג) ויאמר אל תקרב הלום של נעליך מעל רגליך וגו'. וכי אמאי נעל הקא. אלא אתמר, דפקיד ליה על אתתא, לאתפרשא מנה, ולאודונוא (ס"א באתר) באתתא אחרא, דנהירו קדישא עלאה, ואיהי שכינתא. – בא וראה, אתה העמל בלימודך וזיכך לבך על ידי מחשבות טובות שבזה המאמר, וראה להבין סוד שליפת הנעל בקנין ממקום אחר בתורה והקש לכאן, כתוב ויאמר אל תקרב הלום של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קודש הוא, וכי למה הנעל כאן? שצווה ה' יתברך את משה דייקא להורידה. אלא נתבאר שצוה לו ורימו לו על האשה להפרד ממנה, מווגו התחתון, ולהודונו באשה אחרת, אשתו ולבוש רגלו של אור קדוש עליון, אור אין סוף ברוך הוא המתלבש בצמצום ומידה בחיות לדבקים בו בקדושת המחשבה, והיא השכינה, אשר היא אשת הקב"ה כביכול, מה שבחינת כלל נשמות ישראל דבקים

בו יתברך, בחינת ואתם הדבקים בה' אלוכם היים כולכם היום, על ידי מחשבתנו ומעשינו הטובים בתורה תפילה ומצוות שעל ידי זה התגלות מלכותו והשגחתו עלינו בפועל שהיא התגלות השכינה. ומשה שהיה כלול מכל נשמות ישראל הוא היה הפועל הייחוד העליון וממשיכו לכלל ישראל. בהמשכת התורה בסיני במקום הסנה הבושר עד אין סוף ואינו כלה.

והוא נעל אוקים ליה פאתר אחרא, (ס"א ואיחי שכינתא) אעבר ליה מהאי עלמא, ואוקים ליה בעלמא אחרא. ועל דא, כל מה דיהיב מיתא לבר נש בעלמא טוב. נטיל מאניה מן ביתא ביש, כגון סנדליה. מאי טעמא. כגון דאעבר רגליה, דאינון קיומא דבר נש, מהאי עלמא, וכניש לון לעלמא אחרא, איתר דמותא שארי ביה, דכתיב, (שיר השירים ז) מה יפו פעמיה בנעלים בת נדיב. (מאי היא בת נדיב דא בת אברהם דכתיב, (תהלים מ"ז) נדיבי עמים נאספו עם אלהי אברהם ולא אלהי יצחק) ורוא דמלכה בין חברייה איהו. – ואותה נעל נסתרת (ההוא לשון נסתר וסתום) שהיא לבוש הרגלין ומדרגת נמוכות של הקדושה עליון של צמצום אור אין סוף עד לעולם הזה, עד דמיונו באשת משה שהיא גם בחינת מלכות שכינה, עתה בעת קבלת המשכת התורה הקים והעלה אותה בחינת תשובה תשוב הא, במקום אחר עליון שהוא שורשה, (כמו בחינת עליית המידות הנפולות כידוע) והיא השכינה העליונה, העביר אותה מידת המלכות מזה העולם בעת שהייתה מתלבשת באשת משה בזיווגם, והעמיד אותה בעולם אחר עליון שהוא שורשה כנ"ל. ועל כן נלמד מכאן למקום אחר כי כל מה שנותן המת לאדם בחלום, טוב הוא מרמוז כי השפעת חסד מביתא עילאה ירד בצמצום בזכות עלית ביתא תתאה ומעשים טובים. אבל אם לוקח המת דבר חפץ מן הבית של החולם הרי זה רע, כגון אם יקח סנדלו. מה הטעם וסוד הדבר? כי לקח ממנו למקום המתים וחוסר החיות והדבקות, וכי העביר רגליו, שהם עמידת האדם, למקום אחר, כי המנעלים שומרים על קיום רגלי האדם, שעליהם עומד וקיים בדעתו, וכך האשה או השכינה המשולח לנעל, כי השרוי בלא אשה שרוי בלא חומה בלא תורה וכו' וכו', נמצא שהעביר המת, הבא מעולם אחר, את הנעל מהעולם הזה, מקום עליית התגלות המלכות, וכנס אותם המעמידים לעולם אחר ממנו בא, מקום שהמוות שורה בו, כי על ידי שבעל החלום (החי בחייו בחלום דמיוני כאילו אין מלך לכירה) החסיר כלי המלכות ומעשים טובים, אזי ריבוי האור גורם כיבוי הנר, בחינת מיתה, הפך בחינת אתם הדבקים וכו' חיים וכו'. אך להפך, אם אתם מעלים המלכות כסדר היפה במידה נכונה אזי אדרבא טוב לכם ונמשך לכם חסדים מעולם הבא עד שאפילו המת, שהוא בחינת רשע, נותן, שכתוב, מה יפו פעמיה בנעלים בת נדיב, כי יפים כסדר יפה ונכון, צעדיך כפעם בפעם, מדרגה לדרגה במידה וצמצום, והוא דייקא בעת שרגליך ומעשי המצוות בעולם הזה, הוא במנעלים השומרים מן החיצוניים שבעולם הזה, כי עלי ידי מחשבות טובות לקיים המצוות בידיעה שמלך מלכי המלכים צופה בכם ומצפה שתמליכו אותו, שהוא בחינת נעל המלכות כנ"ל, על ידי זה אתם נשמרים, כי אתם כביכול עושים איתו חסדים, בחינת מתחסד עם קונו כנ"ל, כי אין מלך בלא עם, והוא תלוי בעם הבוחר להמליך אותו, והוא החסד שאתם עושים איתו, ולכן בתמורה מידה כנגד מידה משפיע לכם גם כן, בנדיבות ליבו, חסדים במחשבות טובות ומידות טובות להחיות אתכם, ומתגלה לכם כי בני מלכים אתם ואתם בת נדיב, המנדב עליכם חסדו והשגחתו עליכם היא השכינה כנ"ל, בזכות פעמים אשר בנעלי המלכות דייקא כנ"ל. או יאמר מי הוא הנדיב שעל שמו נקראים ישראל אשר היא בת נדיב זו בת אברהם, שכתוב נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם, ולא אלוקי יצחק, כי אברהם הוא צד החסד, בחינת המשכת האור, וסוד הדבר של רמזי החלום הוא

בין הברים עד יתגלה לעתיד ברחמים ספר הזהר לרבים, במהרה בימינו בזיכוך המעשים טובים וביטול ייסורי הגלות.

ודא כד מיתא נטיל לון, אכל בזמנא דחייא שליף מסאניה, ויהיב לבר נש אחרא, כגון לקיימא קיום, קא עביר כגורה דלעילא. נעל דחליצה, כגון נעל אחרא, וכלא איתר חד (ס"א בלא אתיהו) (נ"א רוא חדא). – וזה הרמז הרע הוא כאשר המת נטיל אותם הנעלים מעולם הזה לעולם אחר כנ"ל, אבל בזמן שהחי בעולם העשיה הדבק דייקא כאן בחיי החיים ובשכינתו על ידי בחינת צמצום אור אין סוף על ידי המידות שבלב הבושר, כאש הוא שולף נעלו ונותן לאיש אחר, בשביל לקיים קיום ברית ביניהם, כדי שכל אחד יהיה נאמן לתת חלקו וגוון אורו לחברו בזה הקניין ולכל אחד יהיה כלי ראוי לקבל אור הקניין, עושה זאת בגורה וחיתוך וצמצום ולבוש ודמיון שהוא כפי העולם העליון. כי מראה בזה שבחינת מלכות העביר לו, כדי שיתקיים הקניין, כי אור חלקת שדה השכינה שקונה הוא על ידי הכלי הנעשה על ידי עליית המלכות במידה שהיא בחינת נעל שנתן לו, לרמוז שכל הכוח שהיה לו בשדה לקבל אורה בזמן שהייתה אצלו עד כה הוא בזכות הנעל, (לפי השיטה שהמוכר נותן הנעל) או ירמוז (לפי השיטה שהלוקח נותן הנעל למוכר) כי הלוקח, בזכות עליית המלכות שפעל, הנה עתה שהמוכר ייתן השדה, גם הוא יעלה לפי מדרגתו במידת המלכות כמו הלוקח שזכה לכלי לקבל השדה. והוא כיסוי שמו יקדימו ברחמים והתפילה הממליכה, התופר נעל לקנות נעל, שלא ינקו ממנו בעלי אגוז האחרים הרבים. והנה נעל של חליצה כפי שיבואר לקמן, היא כמו שלמעלה כנ"ל כמו השכינה נעל אחרת כנ"ל. והכל הן נעל הנשלפת לקניין או לחליצה הכול מקום ושורש אחד למעלה בביתא עילאה וסוד אחד הוא. ועתה יבאר ענין סוד החליצה בנעל.

תא חזי, ההוא מיתא דאסתלק מעלמא בלא בנין, האי בת נדיב לא כנישת ליה לההוא בר נש לנבה, ואזיל לאתטרדא בעלמא, דלא אשפח אתר, וקודשא בריה הוא חיים עליה ופקיד לאחיהו למפרק ליה, לאתבא ולאסתקנא בעפרא אחרא. כמזה דכתיב, (איוב לד) ואדם על עפר ישוב (קע"ז ע"א) ואוקמה. – בא וראה, אותו מת שהסתלק מהעולם בלא בנין, שהם גופים וכלים חדשים בצמצום ומידה מיוחדת שהיו אמורים בזכות אביהם המביאים לעולם הזה בכדי להמליכו יתברך בגוון חדש ומיוחד המכרר המלכות כפי בחינתו בכל דור, לכן מידה כנגד מידה בת נדיב זו שהיא השכינה, שהייתה אמורה לגלות ההשגחה המיוחדת על בניו גם כן ולגלות המלכות, לא מכניסה לו לאותו אדם אליה, כי החסירה בעולם הזה, על ידי מניעת הבאת הבנים כנ"ל, וחולך הוא להיות מוטרד ומרוחק מקבלת האור בעולם העליון, שלא מוצא מקום, שהוא מידה לקבל האור, והקב"ה חס ומרחם עליו ומצווה על אחיו לגאול אותו, להחזירו בגלגול לעולם הזה כן להביא בנים ולהתתקן בעפר אחר כשיטמן בתור גלגול אחר במקום אחר, או ירמוז כי עפר הוא בחינת מלכות בחינת אשה, כי יינשא לאשה שאינה אשתו האמתית כי אשתו זו אמו כידוע. כמו שכתוב אדם על עפר ישוב, על ידי עליית המלכות הנקראת עפר, בחינת על עפר, על ידי זה ישוב, כי היא התשובה, בחינת תשוב ה', כי יזכה בגלגול החדש להביא בנים ובזכותם להשיב המלכות ועל ידי זה ברחמי ה' יתוקן. והעמידה והקימוה ופרשו וגילו, את המלכות, החכמים, בזה הפסוק שפרשו. וכן אותו מת בלא בנין כסוף יעמידה את המלכות גם כן. כל זה בתיקון הייבום של אחיו.

ואי ההוא פרוקא לא בעי לקיימא לאחיהו בהאי עלמא, בעי למקטר חד נעל כרגליה, וההוא אתתא דתשרי ליה ומקפלא לההוא נעל לנבה. אמאי נעל. אלא כגון דההוא נעל כגון מיתא הוא (ס"א כגון דההוא נעל קיומא דמיתא הוא בהאי עלמא), ואתיהיב כרגליה

תא חזי, על דא מאן דבטי לקיימא קיום, נטיל נעליה, ויהב לחכמיה, לקיימא עליה קיימא. (דבת נדיב) הוּא הוּא דכתיב, וְזאת לִפְנֵים בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאֻלָּה. מַאי וְזאת. קְיָימָא שְׁלִים בְּכָלֵא. לִפְנֵים בְּיִשְׂרָאֵל, כִּד הוּוּ צְנֻעֵין קְדִישֵׁין. לִקְיִים כֵּל דְּכָר, כֵּל דְּכָר מְמַשׁ, דְּהֵא דֵא הוּא קְיָימָא. וְכִדִּין וְזאת הַתְּעֻדָּה בְּיִשְׂרָאֵל, וְדָאִי. דְּלֵא תִימָא דְהַסְכְּמָה בְּעֶלְמָא הוּא, וּמְדַעְתִּיחֵי עֲבָדֵי לֵה, אֲלֵא קְיָימָא עֲלָאָה הָרָה, לְמַחֲוֵי עֻבְרֵיהוּן בְּרָאָה דְלַעֲלָא. – בא וראה, מאחר ולמדנו שסוד השליפה היא תיקון פגם המלכות, ובכוחה לגלות מלכות ה', בכל דור, על ידי הכלי שהוא בחינת נעל כנ"ל, לכן כל מי שרוצה להעמיד ברית קיימת וקשר של אמת בין נשמות ישראל ובין בעולמות, שרוצה להעמיד ולהקים זאת המלכות ביתא תתאה, בכוח יצר מחשבות ליבו הטוב, ומעשים טובים ולהקים על ידי זה את הבינה ביתא עילאה, נוטל ומעלה נעלו אשר כנגד המלכות, ונותן להברו כנ"ל, לקיים ולעמיד עליו קיום ברית ששניהם בגווני נשמתם יגלו מלכותו יתברך ברוב עם הדרת מלך. זהו שכתוב כנ"ל, וְזאת לִפְנֵים בְּיִשְׂרָאֵל עַל הַגְּאֻלָּה. מה היא וְזאת? ברית שלמה בכל. דהיינו קשר הדוק תמידי בין עולם הזה לעולם הבא, כי מי עם זאת עולה תמיד, וקשורות זו בזו ומחזקות אחת את חברתה. כי הצמצום שבבינה מאפשר הבחירה להמליך, ועל ידי בחירה לעלות המלכות מתגלה למפרע סוד הצמצום ותכליתו לאדם, וזאת ההשגה שלו בכיתא עילאה מחזקת אמונתו וכחו להתגבר על יצר הרע ומחשבות רעות ולרצות לבחור בהמלכת ה' ביתר שאת וחוזר חלילה עד אין סוף, עד לגאולה השלמה. וזה חיבור של התים מאיר בכל העולמות והמידות, שיכול לתקן כל המידות כראוי על ידי חיבורם, והבן. וזהו ברית שלמה בכל קשר שלם לה' יתברך ודבקות בחי החיים, בכל העולמות והמידות בכל מקום זמן ודור. לִפְנֵים מוקדמא דנא בְּיִשְׂרָאֵל, שהיו או צְנֻעֵים קודשִׁים, בחינת את הצנועים חכמה סתומה, בחינת כל כבודה (כבוד אלוקים הסתר דבר) בת מלך, בת נדיב, פנימה, שעל ידי הצניעות והקדושה היה הכלי לקבל סוד התורה כראוי. לקיים כל דבר, כל דבר ממש, יש לו קיום בעולם הזה בחיות הנמשכת מאין סוף ואינו כלה באור השכינה המשגחת, כי על ידי הצמצום יש קיום, הפך ריבוי האור הגורם כיבוי הנר. שהרי זהו הצמצום בסוד שליפת הנעל, להעברת כוח המלכות מחבר לחבר ומזמן לזמן ומעשה אחר מעשה, הוא העמדה והקמה של המלכות, שעל ידי זה יש קיום לכל דבר בעולם, ללא קטרוג, והם וממתין בצפייה הקב"ה על זה הדבר, עד שיתגלה ניצוץ המלכות הנסתר ומלוכש בו. ואז על ידי תיקון המלכות בפעולות ומנהגים ומצוות בהם מלוכש סוד גדול בצמצום הנמשך מאור אין סוף כמידה יפה, על ידי זה וְזאת המלכות לתעודה בְּיִשְׂרָאֵל. ודאי זה המעשה הוא של שליפה של הנעל, שהיא שליפה של המלכות מביין הקליפות המסתירות אותה, על ידי זה, ודאי תעודה הוא ועדות לדעת סודות העולם העליון המלוכשים בעולם הזה. שלא תאמר שבהסכמה שרירותית בעלמא היא השליפה דייקא בנעל, ומדעתם האנושית עשו אותה. אלא העמדה עליונה היתה, שמעשה המצווה נובע מצמצום של שכל אלוקי עליון הנמשך מאין סוף, שנעשה רצונו יתברך, המורה עליו שהוא מלך מלכי המלכים. וכונת המעשה הוא להיות מעשיהם בסוד של מעלה, סוד אוריתא דעתיקא סתימאה, שדייקא על ידי מעשה הקדוש המצניע בו הסוד, או בעליית המלכות בתשובה, זוכים להשיג ולעלות בכבושנו של עולם עד לכסא הכבוד, לדעת כל סוד רזך.

בִּין דְּאֶסְגִּיאוּ חֵיבִין בְּעֶלְמָא, כְּפִיאוּ מְלָה בְּגוֹוָנָא אֲחֵרָא, כְּכִנְפָא דְּמִלְכֵּיבְשָׂא, וְהָאִי מְלָכֵיבְשָׂא הֵיא תְקוּנָא עֲלָאָה, וְרָאָה דְּמִלְכָּה, (דברים כג) וְלֵא יִגְלָה פְּנֵי אֲבִיו פְּתִיב. (דף ק"פ ע"ב) (במדבר י"ט) וְזאת חֶסֶת הַתּוֹרָה. וְזאת: דֵּא אֶת קְיָימָא, דְּלֵא אֲתֵּפְרֵשׁ דֵּא מִן דֵּא (וכד אֲתֵּפְרַע דֵּא כֵּלֵא) דֵּאקְרִי זֵה. וּמְנַבְּקָא עֲוִיל לְדִכְּר. וְעַל דֵּא, שְׁמוּרָה

דְּחִיָּיא אַחֵרִיא, וְאֲתֵּתָא מְקַבְּלָה לְהֵוּא נַעַל לְנַבְּהָ, לְאֲחֻזָּאָה דְּהֵא חֵוּוּא מִיִּתָּא בִּין חֵוּוּא אֲחֵרָא בְּעֻבְרָא דֵּא. – ואם אותו גואל לא רוצה להעמיד את אחיו שוב בעולם הזה בגלגול, צריך לקשור נעל אחת ברגלו, ואותה אשה אשת המת שתשרה איתו, כנגד השכינה השורה עימו והמשגחת עליו, בזכות סוד מעשה השליפה למען אחיו, או מקבלת אליה אותה הנעל. למה נעל דווקא? אלא בשביל שאותה נעל היא קיום זה המת בלא בנים, כי על ידי האשה הרמוזה בנעל, יכול היה להביא הבנים חיים ודבקים לעולם. ומתלבש נשמת האה המת וניתנת ברגל החיה של אחיו, הקיימת בחיות בזכות הנעל המקימה אותה כנ"ל, והוא לו תיקון שמעמידו אחיו החי, נמצא שממשיך האה המת חיים לרגלים ומדרגות הנמוכות, בחינת עולם העשיה, והוא כנגד הבנים שהיה צריך להמשיך לעולם העשיה שיקיימו ויעמידו המלכות ויקבלו חיות, ואשתו מקבלת לאותה הנעל אליה, בה מלוכשת נשמת בעלה המת, להורות שהרי אותו מת, בין החיים חזר, כי שוב מקושר לשורש הנעל, שהיא אשתו לשעבר, וכן מקושר לבחינת השכינה, בחינת אתם הדבקים בשכינה, חיים כולם היום, ועל ידי זה נמשך בפועל מיד שחוזר בגלגול חדש לחיות שוב באותה המעשה של השפילה, אך שלא דרך אחיו. נמצא שבמעשה סוד עליון זה הנגזר ומתגלה למטה הוא הסוד ורחמי ה' ממש. שבקל נעשה לו כפרה. והוא סוד מכוסה כנ"ל.

וְהוּא בְּהַפְּרָא מַהֲוּוּא נַעַל דְּנִטִּיל מִיִּתָּא מְחִיָּיא, וְהַשְּׂתָא הָאִי נַעַל נִטִּיל חֵוּוּא מְחִיָּיא, וּבְהַחֵוּא נַעַל חֵוּוּא מִיִּתָּא אֲזִיל בִּין חֵוּוּא, (נ"א) וּבְעֵי נַעַל דְּחֵוּוּא מִיִּתָּא דֵּא אֲזִיל בִּיהָ בְּחֵוּוּחָהּ) וְאֲתֵּתָא נִטְלָא לִיהָ לְנַבְּהָ, לְאֲחֻזָּאָה דְּחֵוּוּא אֲתֵּתָא עֲטָרָת בְּעֵלָה, נִטְלָא לִיהָ וּמְקַבְּלָא לִיהָ לְנַבְּהָ. – והוא כנ"ל בחיפוך מאותו נעל שנוטל המת מחחי בחולמו, כי המת לוקח בחינת המלכות ממנו כנגד מה שהחסיר, אך אחיו החי מחזיר לו המלכות והחוסר שהחסיר בחייו, ועכשיו אותה נעל נטל אחיו החי מן אחיו המת המלוכש בה, ובאותו נעל המת הולך בין החיים שוב בגלגול, ואשתו לוקחת אותה אליה כנ"ל להראות שאותה אשה האוחזת בנעל היא עטרת בעלה וסיבה לו להחיותו, לוקחת אותו ומקבלת אותו שוב אליה כביכול. ונחשב בבחינה כאילו השכינה שורה עליו, עד שחוזר בפועל בגלגול, לגלות שוב השראת השכינה, בבנים שיביא וברור המלכות המהודש שיגלה ברחמי ה'.

וּבְעֵי לְבָשָׂא לִיהָ לְהֵוּא נַעַל בְּאֲרַעָא, לְאֲחֻזָּאָה דְּשִׂכְרָה גּוֹפִיָּה דְּחֵוּוּא מִיִּתָּא. וְקִיְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְזַמְנָא דֵּא, או לְבִתְרָא זְמָנָא, חֵוּוּים עֲלֵיהָ, וְיִקְבֵּל לִיהָ לְעֶלְמָא אֲחֵרָא. תוּ בְּשְׂוִתָּא דְּחֵוּוּא נַעַל בְּרָאָה (ס"א מירא) דֵּאֲתֵּתָא לְאֲרַעָא לְאֲחֻזָּאָה, דְּהֵא יִתְּבִי חֵוּוּא מִיִּתָּא בְּעֵפְרָא אֲחֵרָא דְּהֵיא עֲלָמָא, וְהַשְּׂתָא יִתּוּב לְעֵפְרִיהָ דְּתוּחַ מִתְּמָן בְּקִדְמֵיִתָּא, (אכדין יתוב לעפריה) וְכִדִּין חֵוּוּא אֲתֵּתָא לְשִׂכְרִי לְמַעַבְדָּ דְּרַעָא אֲחֵרָא, וְאִוְקָמוּתָהּ. – וצריך להכות באותה נעל, בה הוא מלוכש, בארץ שהיא בחינת מלכות בחינת אשה, להראות ששכך המת דין וקטרוג גוף אותו המת. והקב"ה ברחמי הרכיב בסוד תורתו התמירה והסתומה, בזמן זה של השליפה והכאה מיד יחום עליו, או לאחר זמן יחום עליו ויקבל אותו לעולם אחר וגוף אחר, לזכותו בתשובה בהבאת בנים. עוד יש לבאר הנרמז בזאת, כי הכאה של אותה (הוא הנסתר כנ"ל) נעל אשר נשמתו נסתרת בה, היא בידה של אשתו להכותה בארץ, להראות בזה, שיכנה אותו המת בעפר אחר, דהיינו באשה אחרת בעולם הזה בגלגול חדש, וכעת ישוב נשמתו אשר בנעל, אל גופו העכשיו של זה המת לעפרו, ויתבלה שם הגוף ותתעלה רוב הנשמה למנוחה בעולם הבא וחלק הניצוץ הלא מתוקן יחזור בגלגול להינשא לאשה אחרת שאינה זיווג הנכחי, ואז אותה אשה, שהייתה עד כה אשתו, תותר לעשות זרע אחר מאיש אחר, וכך העמידה החכמים בסוד השליפה והכאה, את מלכות ה', על ידי סוד הבאת בנים חדשים מענפים חדשים, הן ממנו והן ממונה.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקומי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטם להרב רבי אברהם בן רבי נחמן וצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתו לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמוכא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דדיון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.

עצות על פי הלימוד

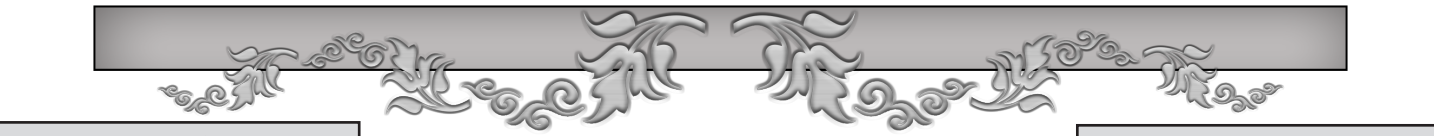
- א. פשאדם חושב מחשבות רעות, שהם טפשות הלב, הוא מטמטם את הלב בכחיתת ערלת לב, ובזה הוא מטמטם בחינת החלל של הפריאה ונחשב פאלו החריב את העולם. אכל פשוט מחשבות טובות זהו בחינת תקון הפריאה, ועל ידי זה שמשחרר הלב ומגרש ממנו המחשבות רעות והושב מחשבות טובות, וזכה לעשות נסים ומופתים בעולם:
- ב. כל תקון האדם וקלקולו ח"ו, הכל תלוי במחשבה שפלב. כי עקר היצרין הם המחשבות והחכמות שפלב, כי מחשבות טובות הם יצר טוב ומחשבות רעות הם יצר הרע: נ. כשזוהר ממחשבות רעות והושב מחשבות טובות בלב, איך לעבד את השם יתברך, בזה נעשה לבו בחינת צור לכבי ובחינת ולבי חלל בקרבי, וזכה לעשות פעולות ומדות טובות ולקבל עליו על מלכות שמים שלמה, וזכה לתפלה ולתשובה שלמה. ונעשה על ידי זה ויחידא עלאה ויחידא מתאה וזכה להתגלות אוריתא דעתיקא סתימאה. ונתפטר מלכות הרשעה ונתעלה ונתגדל מלכות דקדשה, ועל ידי זה נמשך לישראל חיות גדול ושפע ועשירות גדול וברכה עד פלי די:

תפילה לה' יתברך וכן בקשה מהגדיק
שיפעל גם הוא בתפילתו לה'

ולכלי להביט אחרי, כי לא אוכל להתמחמה עוד חס ושלום אפלו כרגע, ואתה צריך לעורר רחמיך האמתיים עלי הגנוזים אצלך, ולהוציאני מהרה בזרוע עזך, ולשא אותי על פנפי נשרים. ולהביא אותי אליך לקרבני לעבודתך חיש קל מהרה, כי עדיו לא אבדה תקותי ותחלתתי מה' כי "חסדי ה' כי לא תמונו כי לא כלו רחמי". אכל אף-על-פי-כן אני מוכרח לצמצם אור התלהבות לכבי כאשר נגלה לפניך אבי שבשמים, כי גלוי וידוע לפניך, לכמה פגמים פאתי על ידי רבוי ההתלהבות חוץ מהפחדה, "ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמוך". על פן פאתי לפניך אבי אבי אדוני אדוני, גואל ישראל וקדושי צור לכבי, הריני משליך עצמי עליך, הריני מוסר גופי ונפשי ורוחי ונשמתי אליך לבד. "בנדך אפקיד רוחי פדיתה אותי ה' א-ל אמת. אליך ה' נפשי אשא". ואני מוסר כל לכבי עליך לבד. "הורני ה' דרךך אהלך באמתך וחד לכבי ליראה שמך". הורני ולמדני איך להתנהג בענין התשובה וההתלהבות אליך ואיך לצמצם את ההתלהבות, באפן שאזכה לתשובה שלמה באמת. ולילך בדרךך הקדושים ולהתדבק במדותיך הטובות, ולקבל עלי תמיד על מלכות שמים שלמה, באהבה וברצון, באימה וביראה, בקדושה ובטהרה גדולה, ולעבד אותך באמת לאמתו בהדרגה ובמדה פרצונה הטוב באמת

אור ההתלהבות שבלבבנו ולעשות חלל פנוי בלב כמו שכתוב, "ולבי חלל בקרבי". כדי שעל ידיה נזכה ליצר בלבבנו כל המדות טובות וקדושות, ולהמשיך עלינו על עבודתך באמת, וללכת בדרךך הטובים ולהתדבק במדותיך הקדושות ולעבד אותך בהדרגה ובמדה, ועל ידיה נזכה לקבל עלינו על מלכות שמים שלמה, ונגלות מלכותך לכל באי עולם, אשר זה היה פונתך בקריאת האדם כדי שיתגלה מלכותך בעולם: וכן פאתי לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב, ואלקי כל הצדיקים האמתיים, אלקי הראשונים והאחרונים, ואלקי כל ישראל. יהמו נא ויקמרו נא רחמיך ורחמיך עלי, על פגום ומבלבל פמוני, ותורני ותדרכני באמתך ותלמדני, שאזכה לדעת באמת איך להתנהג בענין זה, באיזה דרך באיזה אפן לצמצם האור בהדרגה ובמדה פרצונה הטוב באמת. כי אתה ידעת, כי אני צריך לכסוף אליך תמיד ולהשתוקק אליך באמת, ולרוץ אליך כגבור לרוץ ארח"ה הזה שהייתי וכל לילך בזמן שהייתי נוהג מלפניך, כי כבר פליתי ימים ושנים הרבה בהכל וריק. מה אומר לפניך יושב מרום, ומה אספר לפניך שוכן שחקים אין לי פה להשיב ולא מצח להרים ראש. ובמקומות אלו שנתפסתי בהם בעזותי הרבים, בודאי אין שום דרך לצאת מהם בהדרגה כסדר, ובודאי התקרח לברח משם מהרה ולרוץ משם במהירות ובקריאות גדול, למהר להפלט על נפשי,

לעילוי נשמת
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מרזו תמונת דוד והיובא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מירה בת אשר
ת.נ.צ.ב.ה.

לרפואת
חיה ליאורה בת פטריסיה

ליצירת קשר להארות ותרומות nahalzohar@gmail.com

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.